

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Departament Ochrony Ludności
i Zarządzania Kryzysowego

DOLiZK-NRGW-5503-54-8/2017

Warszawa, dnia 8 grudnia 2017 r.

Egz. Nr².....

PROTOKÓŁ KONTROLI

Kontrola została przeprowadzona w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*¹. Przedmiotowa kontrola została przeprowadzona zgodnie z planem kontroli².

I. PODMIOT I OKRES OBJĘTY KONTROLĄ

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonywania przez podmiot *Fundacja Tobie Polsko Ratownicy* z siedzibą we Wrocławiu, ul. Legnicka 65 zadań z zakresu ratownictwa wodnego, określonych w art. 13 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*³, z uwzględnieniem sił, środków warunków niezbędnych do zapewnienia prawidłowego poziomu wykonywania ratownictwa wodnego.

Kontrolą został objęty okres od dnia 1 sierpnia 2016 r. do dnia 9 sierpnia 2017 r.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone przez zespół kontrolerów w składzie:

członek zespołu – Magdalena Miętus, główny specjalista w Departamencie Ochrony Ludności kontrolnego i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 7/DOLiZK/2017 z dnia 3 sierpnia 2017 r.,

członek zespołu – Krystyna Dziełak, starszy specjalista w Departamencie Ochrony Ludności kontrolnego i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 8/DOLiZK/2017 z dnia 3 sierpnia 2017 r.

II. WPROWADZENIE

Na podstawie decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych Nr 15/2014, (syg. akt.: DRiOL-NRGW-0272-38/2013) z dnia 18 marca 2014 r., wydanej na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy *o bezpieczeństwie...*, *Fundacja Tobie Polsko Ratownicy*⁴ jest podmiotem uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego,

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 656.

² Patrz: *Plan kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2017*, zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pana Mariusza Błaszczaka.

³ Zwanej dalej *ustawą o bezpieczeństwie ...*.

⁴ Zwana dalej także FTPr, podmiotem kontrolowanym lub Fundacją.

w tym do podejmowania działań ratowniczych, o których mowa w art. 13 ustawy o *bezpieczeństwie...* i zobowiązaniem do realizacji zadań, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o *bezpieczeństwie...* .

Zgodnie z Informacją Krajowego Rejestru Sądowego Numer KRS 0000453893, siedziba FTPR znajduje się we Wrocławiu przy ul. Legnickiej 65, natomiast faktyczna działalność Fundacji została zorganizowana na terenie Portu Miejskiego we Wrocławiu, pod adresem: ul. Kleczkowska 52, Wrocław, gdzie prowadzone jest biuro Fundacji, przechowywana jest właściwa dokumentacja dotycząca działalności Fundacji oraz zorganizowano bazę ratowniczą wraz ze sprzętem niezbędnym do wykonywania ratownictwa wodnego. Kontrolerom przedłożono umowę z dnia 26.02.2014 r. zawartą z „Odratrans-Porty” spółka z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, przedmiotem której jest wynajem pomieszczenia biurowego z przeznaczeniem na działalność statutową Fundacji.

Organem uprawnionym do reprezentacji Fundacji jest Zarząd. W kontrolowanym okresie w skład Zarządu Fundacji wchodził Prezes Zarządu Pan Piotr Łuczyński oraz Wiceprezes do spraw organizacyjnych Pan Leonard Łuczyński.

III. USTALENIA I OCENY CZĄSTKOWE .

1. Organizowanie, kierowanie, koordynowanie i prowadzenie bezpośrednich działań ratowniczych w ramach ratownictwa wodnego.

Na podstawie dokonanych ustaleń należy negatywnie ocenić działalności FTPR w zakresie organizowania, kierowania, koordynowania i prowadzenia bezpośrednich działań ratowniczych. Powyższa ocena wynika z analizy przedstawionej dokumentacji źródłowej oraz złożonych oświadczeń w tym zakresie.

1.1. Obszar wykonywania ratownictwa wodnego.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Fundacja Tobie Polsko Ratownicy wykonywała działania z zakresu ratownictwa wodnego na odcinku rzeki Odry w granicach administracyjnych miasta Wrocławia od Śluzy Mieszkańskiej do Śluzy Rędzin oraz na następujących wyznaczonych obszarach wodnych:

- 1) kryta pływalnia w Krotoszynie, przy ul. Mahle 4 – umowa nr 1/2017/CSiR-10 z dnia 02.01.2017 r. oraz umowa nr 2/2015/CSiR-10/ZP, zawarte z Centrum Sportu i Rekreacji Wodnik spółka z o.o. z siedzibą w Krotoszynie, ul. Mahle 4;
- 2) kryta pływalnia przy Centrum Turystyczno-Sportowym Aqua-Zdrój, przy ul. Ratuszowej 6 w Wałbrzychu i kryta pływalnia przy zespole Szkół nr 4 przy ul. Sokołowskiego 75 w Wałbrzychu – umowa nr 559/2016 z dnia 28.11.2016 r. oraz umowa nr 09/2017 z dnia 16.01.2017 r.⁵, zawarte ze Spółką Celową Wałbrzyskie Centrum Sportowo-Rekreacyjne Aqua-Zdrój spółka z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu, ul. Ratuszowa 6;
- 3) basen w Hotelu Bornit w Szklarskiej Porębie przy ulicy Mickiewicza 21 i baseny w Hotelu Górskim Malachit w Świeradowie Zdroju przy ulicy T. Kościuszki 1 – umowa z dnia 31.10.2016 r. zawarta z Interferie S.A. z siedzibą w Legnicy, ul. Rycerska 24;
- 4) basen przy Szkole Podstawowej nr 50 we Wrocławiu przy ul. Czeskiej 38 – umowa nr 1/SP50/2016 z dnia 1.01.2016 zawarta Gminą Wrocław – Szkołą Podstawową nr 50 we Wrocławiu, ul. Czeska 38;
- 5) miejsce wykorzystywane do kąpieli we Wrocławiu, ul. Harcerska 25 – umowa z dnia 31.05.2017 i umowa z dnia 1.06.2016 r., zawarte z Multigrupa spółka z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, ul. Rynek 20/21/15;

⁵ Dotyczy tylko pływalni przy ul. Ratuszowej 6.

- 6) basen w ORW Fama-Sta w Mrzeżynie przy ul. Kołobrzeskiej 32 – umowa z dnia 9.03.2017 r. oraz umowa z dnia 19.04.2016 r. zawarte z Zachodniopomorskim Centrum Turystyki i Rehabilitacji spółka o.o. z siedzibą w Mrzeżynie, ul. Kołobrzaska 32.

1.2. Zapewnienie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, poprzez utrzymywanie stałych dyżurów ratowników wodnych.

Według oświadczenia Prezesa Fundacji, w okresie objętym kontrolą dyżury stałe realizowano przy ulicy Kleczkowskiej 52. Pomieszczenie biurowe oraz magazyn na sprzęt wykorzystywany do działań ratowniczych zostały przygotowane w sposób umożliwiający pełnienie dyżurów całodobowych z nieograniczonym dostępem do zasobów sprzętu specjalistycznego, środków transportu i łączności oraz w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Odry. Zgodnie z wyjaśnieniami, dodatkowo 2 razy w tygodniu dokonywano 30-minutowych patroli strefy przybrzeżnej odcinka rzeki Odry pomiędzy Śluzą Mieszczarską a Śluzą Rędzin. Do realizacji stałego dyżuru dedykowano 4 ratowników wodnych⁶, natomiast wyłącznie dla jednej ze wskazanych osób przedłożono do akt kontroli pełną dokumentację potwierdzającą uprawnienia ratownika wodnego. W pozostałych przypadkach podmiot kontrolowany nie udowodnił, iż osoby dedykowane do działań ratowniczych wykazywały się stosownymi uprawnieniami w tym zakresie. Z uwagi na to, na podstawie złożonej dokumentacji nie można wykluczyć, iż do działań ratowniczych w ramach stałych dyżurów dedykowano osoby, które nie spełniają przesłanek wynikających z art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie ..., co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. Powyższa nieprawidłowość skutkuje narażeniem osób poszkodowanych na obszarach wodnych na nieprofesjonalne działania ratownicze. Natomiast w trakcie czynności kontrolnych dyżur pełnił ratownik wodny, spełniający wymagania, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie...

Fundacja dedykowała numer alarmowy przeznaczony do przyjmowania zgłoszeń alarmowych, który został upubliczniony na tablicy informacyjnej, znajdującej się na budynku pomieszczenia biurowego Fundacji. Ponadto zgodnie z oświadczeniem Prezesa Fundacji w 2014 r. numer alarmowy Fundacji został przekazany do Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu oraz Urzędu Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu.

Podmiot kontrolowany nie przedłożył natomiast dokumentów określających wewnętrzny sposób organizacji stałych dyżurów ratowniczych np. aktualnych regulaminów, wytycznych, zasad, określających długość trwania zmiany na dyżurze, liczbę ratowników wodnych na jednej zmianie, sposób łączności i koordynacji działań ratowniczych. Ponadto nie przedłożono dokumentów potwierdzających, iż w okresie kontrolowanym dyżury takie były faktycznie utrzymywane np. grafików dyżurów ratowników wodnych i list obecności podpisanych przez dyżurujących ratowników wodnych, dokumentacji działań ratowniczych podejmowanych w czasie stałego dyżuru.

W związku z powyższym zespół kontrolujący nie miał możliwości ustalenia, czy dyżur stały był rzeczywiście realizowany i czy był realizowany w sposób ciągły (nieprzerwany). Z uwagi na brak dokumentacji dotyczącej organizacji dyżurów stałych oraz potwierdzającej faktyczne utrzymywanie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, podmiot kontrolowany nie udowodnił, iż należycie wypełniał warunek określony w art.12 ust. 2 pkt 1 ustawy o *bezpieczeństwie ...*, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

Natomiast w trakcie czynności kontrolnych kontrolerzy ustalili, iż Fundacja jako jednostka współpracująca z systemem PRM z mocy ustawy tj. na podstawie art. 15 ust 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym⁷, dokonała zgłoszenia do Wojewody Dolnośląskiego danych umieszczanych w rejestrze jednostek współpracujących z systemem i figuruje w opublikowanym na stronach internetowych Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu *Wykazie podmiotów uprawnionych do*

⁶ Zgodnie z oświadczeniem przedłożonym do akt kontroli w dniu 3.11.2017 r.

⁷ Dz. U. z 2016 poz. 1868

wykonywania ratownictwa wodnego które na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz.U. 2016, poz. 656 ze zm.) są jednocześnie jednostkami - w świetle przepisu art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1868 ze zm.), - z mocy prawa jednostkami współpracującymi z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne⁸.

1.3. Stała kontrola wyznaczonych obszarów wodnych.

Fundacja Tobie Polsko Ratownicy zapewniała stałą kontrolę realizowaną przez ratowników wodnych na wyznaczonych obszarach wodnych wskazanych w pkt 1.1. protokołu, zgodnie z postanowieniami umów, tj. w godzinach otwarcia obiektów, na których podmiot kontrolowany zobowiązany był m.in. do organizowania, kierowania i koordynowania działań ratowniczych. Jednocześnie stwierdzono, że w jednej umowie⁹, zarządzający basenem w Hotelu Bornit w Szklarskiej Porębie przy ulicy Mickiewicza 21 nieprawidłowo określił liczbę ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę tego obszaru. W warunkach umowy zawarto zapis, iż stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego (niecka basenowa o długości 25 m) będzie sprawował jeden ratownik wodny na zmianie, co jest niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego¹⁰, zgodnie z którym kontrolę powinno sprawować minimum dwóch ratowników wodnych na zmianie.

Podmiot kontrolowany prowadził dokumentację potwierdzającą realizację stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych¹¹ oraz dokumentację działań ratowniczych na tych obiektach¹². Obowiązek prowadzenia dokumentacji wynikał z postanowień umów zawartych z zarządzającymi obszarami wodnymi dotyczących zabezpieczenia w zakresie ratownictwa wodnego wyznaczonych obszarów wodnych.

Przeprowadzono czynności kontrolne na wyznaczonym obszarze wodnym¹³ przy ul. Harcerskiej we Wrocławiu. Ustalono, że liczba ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego była zgodna z postanowieniem zawartej umowy i spełniała minimalne wymagania dotyczące liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego¹⁴. Ratownicy wodni dysponowali odpowiednim sprzętem ratunkowym i pomocniczym, urządzeniami sygnalizacyjnymi i ostrzegawczymi oraz sprzętem medycznym w ilości i rodzaju odpowiadającym wymaganiom, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne¹⁵. Sposób oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych był zgodny z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag¹⁶.

Ustalono, że dla 90 osób sprawujących stałą kontrolę wyznaczonych obszarów wodnych podmiot kontrolowany nie przedstawił wszystkich wymaganych dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań, określonych w art. 2 ust 5 ustawy o bezpieczeństwie ..., co należy uznać za nieprawidłowość, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. Powyższa nieprawidłowość mogła

⁸ <https://www.duw.pl/pl/urząd/wydział/wydział-bezpieczeństwa/oddział-ratownictwa-med/12176,Oddział-Ratownictwa-Medycznego.html>

⁹ umowa z dnia 31.10.2016 r. zawarta z Interferie S.A. z siedzibą w Legnicy, ul. Rycerska 24.

¹⁰ Dz. U. z 2012 r. poz. 108.

¹¹ Dzienniki dyżurów ratowniczych na poszczególnych obiektach.

¹² Rejestr działań ratowniczych na poszczególnych obiektach.

¹³ Miejsce wykorzystywane do kąpielii znajdujące się przy ul. Harcerskiej 25 we Wrocławiu.

¹⁴ Patrz przypis 6.

¹⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 261.

¹⁶ Dz. U. z 2012 r. poz. 286.

skutkować narażaniem osób poszkodowanych na obszarach wodnych na nieprofesjonalne działania ratownicze.

1.4. Kadra ratowników wodnych podmiotu kontrolowanego.

Fundacja Tobie Polsko Ratownicy przedłożyła wykazy¹⁷ osób, którymi dysponowała w okresie objętym kontrolą do działań ratowniczych w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym na obszarach wodnych. W trakcie czynności kontrolnych okazano kontrolerom właściwe umowy zlecenia i umowy o wolontariat.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej zespołowi kontrolnemu ustalono, że spośród 99 osób, wchodzących w skład kadry ratowników wodnych, wyłącznie 9 osób spełniło wszystkie przesłanki określone w art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie...* w zakresie posiadania pełnych uprawnień ratownika wodnego. Fundacja nie udokumentowała zatem, iż wszystkie osoby wchodzące w skład kadry ratowniczej posiadają uprawnienia wymagane przepisami ustawy.

W przypadku 70 osób nie udokumentowano „innych kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym”, dla 13 osób nie okazano aktualnego zaświadczenia w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, a w przypadku 2 osób podmiot kontrolowany nie przedstawił dokumentów potwierdzających „posiadanie wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa wodnego i technik pływackich”¹⁸. Dla 21 osób figurujących na wykazach ratowników wodnych nie przedstawiono żadnych dokumentów potwierdzających spełnienie przesłanek, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie...*

Ustalono zatem brak nadzoru nad prowadzeniem i aktualizacją dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe ratowników wodnych dedykowanych do działań ratowniczych.

Zgodnie z oświadczeniem Prezesa Zarządu Fundacji¹⁹ osoby, które zrobiły uprawnienia ratownika wodnego w podmiocie kontrolowanym, w trakcie trwania kursu przeszły szkolenie z zakresu technik linowych wykorzystywanych w czasie katastrof, klęsk żywiołowych i podtopień, przy czym szkolenie to jest ujęte w programie szkolenia ratowników wodnych organizowanego przez podmiot kontrolowany. Przedłożone oświadczenie nie stanowi dokumentu potwierdzającego posiadanie „innych kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym” przez osoby dedykowane przez podmiot kontrolowany do działań ratowniczych w charakterze ratowników wodnych.

Na skutek powyższego podmiot kontrolowany dopuścił do podejmowania działań ratowniczych osoby niespełniające wszystkich wymagań określonych przepisami prawa, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiada kierownik podmiotu kontrolowanego.

1.5. Specjalistyczny sprzęt wykorzystywany do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa.

W okresie objętym kontrolą Fundacja posiadała niezbędny do wykonywania ratownictwa wodnego sprzęt specjalistyczny oraz środki transportu i łączności w liczbie wystarczającej do jego wykonywania na obszarze, na którym faktycznie je realizowała. W dyspozycji podmiotu znajduje się sprzęt zgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. *w sprawie wymagań dotyczących wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne*²⁰.

Podczas kontroli dokonano oględzin sprzętu wykorzystywanego przez podmiot kontrolowany do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa wodnego w siedzibie podmiotu oraz na zwizytowanym przez

¹⁷ „Wykaz ratowników wodnych Świeradów”, Wykaz ratowników wodnych Szklarska Poręba”, Wykaz ratowników wodnych SP 50”, „Wykaz ratowników wodnych Oporów”, „Wykaz ratowników wodnych Krotoszyn”, „Wykaz ratowników wodnych Fama-Sta”, „Wykaz ratowników wodnych Aqua Źródł Wałbrzych”, „Wykaz ratowników wodnych pełniących stały dyżur w ramach zapewnienia stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego”.

¹⁸ Dla niektórych osób nie przedstawiono więcej niż jednego dokumentu w zakresie uprawnień ratownika wodnego.

¹⁹ Oświadczenie z dnia 30.10.2017 r.

²⁰ Patrz przypis 15.

kontrolerów wyznaczonym obszarze wodnym²¹, na którym podmiot zapewniał stałą kontrolę. Z oględzin sporządzono protokół²².

Do akt kontroli podmiot kontrolowany przedłożył skany dokumentów (faktury VAT, umowy kupna-sprzedaży, dokument rejestracyjny statku żeglugi śródlądowej) tylko dla części posiadanego sprzętu specjalistycznego. Dla większości sprzętu specjalistycznego podmiot kontrolowany nie przedstawił dokumentów potwierdzających prawo do dysponowania nim. Zgodnie z oświadczeniem Prezesa Fundacji²³ sprzęt do ratownictwa wodnego i sprzęt medyczny będący przedmiotem kontroli należy w całości do podmiotu kontrolowanego.

Rodzaj i liczba posiadanego sprzętu ratowniczego, środków transportu i łączności pozwala na ustalenie, iż podmiot kontrolowany spełnia warunki o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 4 ustawy *o bezpieczeństwie ...*, tj. stwierdza się, że w okresie objętym kontrolą Fundacja Tobie Polsko Ratownicy dysponowała specjalistycznym sprzętem oraz środkami transportu i łączności, niezbędnym do wykonywania ratownictwa wodnego, w liczbie wystarczającej do jego wykonywania na obszarze, jaki podmiot kontrolowany zabezpiecza w ramach jego działalności.

1.6. Podejmowanie działań ratowniczych o których mowa w art. 13 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą podmiot kontrolowany nie przyjął zgłoszenia alarmowego o wypadku lub zagrożeniu na obszarach wodnych za pośrednictwem numeru alarmowego. Zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Fundacji złożonymi w czasie czynności kontrolnych, w kontrolowanym okresie w trakcie pełnienia dyżuru stałego, na skutek prowadzonej obserwacji, podjęto 3 razy działania polegające na dotarciu do miejsca wypadku z odpowiednim sprzętem ratunkowym²⁴, Wyjaśnienia te nie zostały jednak poparte żadną dokumentacją, a w szczególności dokumentacją działań ratowniczych.

Ratownicy Fundacji prowadzili działania ratownicze w ramach stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych. W dokumentacji działań ratowniczych odnotowano następujące rodzaje zdarzeń polegających na udzieleniu kwalifikowanej pierwszej pomocy²⁵: tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran (odkażenia i założenia opatrunku na skaleczenia i stłuczenia), unieruchamianie złamań i podejrzeń złamań oraz zwichnięć (stabilizacja w kołnierzu ortopedycznym i na desce ortopedycznej), stosowanie tlenoterapii, wspomaganie psychiczne²⁶.

Według oświadczenia podmiot kontrolowany nie transportował osób, które uległy wypadkowi do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie medycznych czynności ratunkowych przez jednostki PRM²⁷, natomiast odnotowano przekazanie poszkodowanych jednostkom PRM, w związku z wezwaniem na miejsce zdarzenia.

²¹ Miejsce wykorzystywane do kąpieli przy ul. Harcerskiej we Wrocławiu.

²² Protokół z oględzin składników majątkowych z dnia 9.08.2017 r. podpisany przez zespół kontrolny oraz Prezesa Zarządu Fundacji Pana Piotra Luczyńskiego.

²³ Oświadczenie z dnia 30.10.2017 r.

²⁴ Stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 13 pkt 2 ustawy *o bezpieczeństwie...*

²⁵ Stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 13 pkt 3 ustawy *o bezpieczeństwie...*

²⁶ Art. 14. ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym stanowi: zakres czynności wykonywanych przez ratownika w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy obejmuje:

- 1) resuscytację krążeniowo-oddechową, bezprzyrządową i przyrządową, z podaniem tlenu oraz zastosowaniem według wskazań defibrylatora zautomatyzowanego;
- 2) tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran;
- 3) unieruchamianie złamań i podejrzeń złamań kości oraz zwichnięć;
- 4) ochronę przed wychłodzeniem lub przegrzaniem;
- 5) prowadzenie wstępnego postępowania przeciwwstrząsowego poprzez właściwe ułożenie osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, ochronę termiczną osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 6) stosowanie tlenoterapii biernej;
- 7) ewakuację z miejsca zdarzenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 8) wsparcie psychiczne osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 9) prowadzenie wstępnej segregacji medycznej w rozumieniu art. 43 ust. 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

²⁷ Stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 13 pkt 6 ustawy *o bezpieczeństwie...*

Ponadto Prezes Fundacji oświadczył, iż w listopadzie 2016 r. podmiot uczestniczył w poszukiwaniu osoby zaginionej na rzece Odrze²⁸. Wyjaśnienia te nie zostały poparte żadną dokumentacją, a w szczególności dokumentacją działań ratowniczych.

2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Fundacja nie prowadziła działalność profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącą bezpieczeństwa na obszarach wodnych zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie... .

Brak prowadzenia przez Fundację Tobie Polsko Ratownicy działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych uznano za nieprawidłowość za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu.

3. Prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, w tym rejestrze działań ratowniczych.

Podmiot prowadził dokumentację w postaci *Dzienników dyżurów ratowników wodnych*²⁹, składających się z kolejno spiętych kart, na których rejestrowano pracę ratowników wodnych w systemie zmianowym z uwzględnieniem następujących informacji: numer strony, data, dzień tygodnia, temperatura wody i powietrza w rozbiciu na godziny, imię i nazwisko ratowników wodnych, godzina rozpoczęcia dyżuru, godzina zakończenia dyżuru, ilość godzin, kolor flagi, podpis ratownika na dyżurze, uwagi dotyczące sprawdzenia sprzętu oraz terenu, usunięcie niebezpiecznych przedmiotów oraz przeprowadzone kontrole i przebieg dyżuru. Powyżej wskazane dzienniki prowadzone były odrębnie dla każdego wyznaczonego obszaru wodnego w sposób czytelny, chronologiczny i zgodny z jednolitym wzorem. Podczas zapewnienia gotowości w ramach stałego dyżuru podmiot kontrolowany nie prowadził dokumentacji działań ratowniczych.

Następnie podmiot kontrolowany przedstawił kontrolującemu dokument pn. *Rejestr działań ratowniczych*, zawierający wszystkie informacje wymagane do prowadzenia rejestru działań ratowniczych³⁰, określone w art. 14 ust. 3 ww. ustawy o bezpieczeństwie ... Dodatkowo sporządzano szczegółowe *Karty udzielonej kwalifikowanej pierwszej pomocy*. Nie wszystkie karty rejestru zostały podpisane, przez osobę, która je sporządziła. Zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Fundacji oraz z formy dokumentu wynika, iż rejestr prowadzony jest oddzielnie dla każdego wyznaczonego obszaru wodnego. Kontrolerom przedłożono wyłącznie *Rejestr działań ratowniczych – Miejsce wykorzystywane do kąpeli ul. Harcerska we Wrocławiu*. Pozostałe „rejestr”, zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Fundacji znajdowały się na konkretnych obiektach lub nie zawierały żadnych wpisów. Ustalono, iż Fundacja nie prowadziła jednolitego rejestru działań ratowniczych, zawierającego zbiorcze informacje ze wszystkich obiektów. Nie stwierdzono, ażeby w okresie objętym kontrolą wystąpiły przypadki udostępniania przez podmiot kontrolowany informacji z rejestru, na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy o bezpieczeństwie... Niemniej jednak nieprowadzenie jednolitego rejestru działań ratowniczych utrudnia wywiązanie się Fundacji z obowiązku udzielania informacji z rejestru działań ratowniczych na wniosek podmiotów uprawnionych do ich uzyskania. Brak kompletnego rejestru działań ratowniczych sporządzonego na podstawie wszystkich działań ratowniczych

²⁸ stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 13 pkt 7 ustawy o bezpieczeństwie...

²⁹ dzienniki dotyczą stałej kontroli prowadzonej na wyznaczonych obszarach wodnych.

³⁰ Zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, rejestr obejmuje następujące dane: 1) imię i nazwisko osoby, której udzielono pomocy w ramach działań ratowniczych, datę i miejsce urodzenia oraz adres zamieszkania; 2) rodzaj doznanego urazu lub zachorowania osoby, o której mowa w pkt 1; 3) rodzaj udzielonej pomocy; 4) miejsce wypadku; 5) imiona i nazwiska ratowników wodnych udzielających pomocy; 6) datę prowadzenia działań ratowniczych; 7) czas i miejsce przekazania osoby, o której mowa w pkt 1, jednostkom systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne lub innym służbom.

na wszystkich obiektach, należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

4. **Ujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywanie informacji o zidentyfikowanych zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych właściwej radzie gminy.**

Według oświadczenia³¹ Prezesa Zarządu Fundacji podmiot kontrolowany przekazywał w formie ustnej informacje o zagrożeniach występujące na patrolowanym odcinku rzeki Odry Inspektorowi Żeglugi Śródlądowej. Uwagi w zakresie bezpieczeństwa na obiektach, na których podmiot kontrolowany sprawował stałą kontrolę wyznaczonych obszarów wodnych, przekazywano w formie ustnej dyrekcji tych obiektów. Z uwagi na powyższe nie przedstawiono kontrolującym dokumentów w tym zakresie.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego zobowiązany jest wykonywać zadania określone w art. 14 ust. 1 pkt 4 i 5 ww. ustawy, tj. ujawniać zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych, a następnie przekazywać informacje o zidentyfikowanych zagrożeniach, właściwej radzie gminy.

Fundacja Tobie Polsko Ratownicy nie przekazywała informacji o zagrożeniach właściwej radzie gminy, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. Zaniechanie działań podmiotu kontrolowanego w ww. zakresie mogło przyczynić się do obniżenia poziomu bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych gminy, znajdujących się na terenie działania Fundacji.

IV. OCENA OGÓLNA, WNIOSKI I ZALECENIA

Ocena podmiotu kontrolowanego została dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli przy zastosowaniu kryteriów kontroli wynikających z ustawy *o bezpieczeństwie ...*, takich jak: legalność, celowość oraz rzetelność. Na podstawie dokonanych ustaleń należy stwierdzić, że Fundacja Tobie Polsko Ratownicy nie udokumentowała w trakcie przeprowadzonej kontroli, iż wszystkie osoby dedykowane do działań ratowniczych spełniały wymagania określone dla ratowników wodnych zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie ...*, co wiąże się z:

- prowadzeniem dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych w sposób nierzetelny,
- powierzaniem zadań z zakresu ratownictwa wodnego osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji,

a także nie realizowała wszystkich obowiązków podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego zgodnie z przepisami ustawy *o bezpieczeństwie ...*, tj. nie prowadziła działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych, nie prowadziła kompletnego rejestru działań ratowniczych, nie udokumentowała, że ujawniała zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa osób na obszarach wodnych i w związku z tym nie przekazywała informacji w tym zakresie właściwym organom gminy.

W związku z powyższym **negatywnie** oceniono:

- 1) niedostateczną organizację dyżurów stałych, co negatywnie wpływało na zapewnienie przez podmiot stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego;
- 2) nierzetelne prowadzenie dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych, w sposób niepozwalający na bieżące dokonywanie weryfikacji w zakresie spełnienia przesłanek wynikających z art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie ...* dotyczących uprawnień ratowników wodnych;

³¹ Oświadczenie z dnia 30.10.2017 r.

- 3) dedykowanie do działań ratowniczych osób, dla których nie udokumentowano spełnienia przesłanek wynikających z art. 2 pkt 5 ustawy o *bezpieczeństwie ...* ;
- 4) nieprowadzenie jednego zbiorczego rejestru działań ratowniczych, dokumentującego wykonywanie wszystkich zadań z zakresu ratownictwa wodnego, pomimo ustawowego obowiązku wynikającego z art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy o *bezpieczeństwie ...* ;
- 5) nieujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych oraz nieprzekazywanie informacji w tym zakresie właściwym organom, pomimo obowiązku ustawowego wynikającego z art. 14 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o *bezpieczeństwie ...*;
- 6) brak działalności profilaktycznej i edukacyjnej w zakresie bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy o *bezpieczeństwie ...*, zobowiązuje się podmiot Fundacja Tobie Polsko Ratownicy do zrealizowania następujących zaleceń:

- 1) niezwłoczne zorganizowanie dyżurów ratowników wodnych, w sposób zapewniający stałą gotowość do wykonywania ratownictwa wodnego gwarantującą podjęcie niezwłocznych działań ratowniczych, w celu skutecznego udzielania pomocy osobom poszkodowanym na terenach wodnych, poprzez przygotowanie formalnych zasad pełnienia dyżuru stałego, prowadzenie grafików dyżurów oraz podpisanych list obecności;
- 2) niezwłoczne podjęcie działań w celu zapewnienia kadry spełniającej wszystkie warunki określone w przepisach dla ratownika wodnego;
- 3) założenie ewidencji kadry ratowników wodnych i bieżące jej prowadzenie oraz prowadzenie dokumentacji dotyczącej kwalifikacji ratowników wodnych w sposób pozwalający na bieżące dokonywanie weryfikacji posiadanych przez nich uprawnień;
- 4) prowadzenie jednolitego, zbiorczego rejestru działań ratowniczych;
- 5) niezwłocznie rozpoczęcie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych oraz jej dokumentowanie;
- 6) podjęcie działań mających na celu ujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych oraz przekazywanie informacji o ujawnionych zagrożeniach właściwej radzie gminy, zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 5 ustawy o *bezpieczeństwie ...* .

V. POUCZENIE

Zgodnie z art. 27 ust. 2–4 ustawy o *bezpieczeństwie...*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą może wnieść do kontrolującego na piśmie umotywowane zastrzeżenia do protokołu kontroli, w tym do sformułowanych wniosków i zaleceń, lub podpisuje protokół kontroli.

Zgłoszone zastrzeżenia kontrolujący może uznać za zasadne, zmieniając lub uzupełniając protokół kontroli, albo uznać je za niezasadne i przekazać stanowisko podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą. Zastrzeżenia wniesione po terminie, przez osobę nieuprawnioną lub bez zachowania formy pisemnej pozostawia się bez rozpatrzenia.

W przypadku uznania zasadności zastrzeżeń zmieniony lub uzupełniony protokół kontroli zostaje przekazany ponownie do podpisania podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą.

W myśl art. 28 ust. 1 i 2 ww. ustawy podmiotowi objętemu kontrolą przysługuje prawo odmowy podpisania protokołu kontroli i złożenia kontrolującemu, w terminie 5 dni od dnia jego otrzymania pisemnego

wyjaśnienia przyczyn odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie wstrzymuje realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą, w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli lub stanowiska kontrolującego, o którym mowa w art. 27 ust. 3 ww. ustawy, lub poprawionego protokołu kontroli zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wykonaniu wniosków i zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole kontroli lub o przyczynach ich niewykonania.

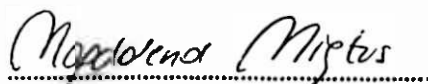
Zgodnie z art. 12 ust. 5 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie ..., minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego, jeżeli podmiot, któremu taka zgoda została udzielona, nie usunął w wymaganym terminie nieprawidłowości mających istotny wpływ na wykonywanie ratownictwa wodnego stwierdzonych protokołem kontroli.

* * *

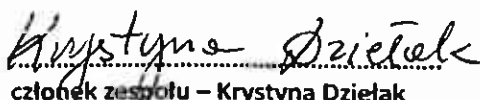
Z kontroli sporządzono protokół w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach:

Egz. Nr 1 – Fundacja Tobie Polsko Ratownicy

Egz. Nr 2 – a/a

członek zespołu – Magdalena Miętus

członek zespołu – Krystyna Dziełek

FUNDACJA TOBIE POLSKO RATOWNICTWO
ul. Legnicka 65, 54-206 Wrocław
tel. 730 997 999 / 730 997 998
NIP 894-304-50-90 • REGON 020 254 442
KRS 0000453893 • e-mail: biuro@fundacja-tobiepolsko.pl
www.ratownictwowod.pl

PREZES
ZARZĄDU FUNDACJI
TOBIE POLSKO RATOWNICTWO

Piotr Łuczyński

.....
pieczęć i podpis kierownika podmiotu
kontrolowanego

zapoznałem się

DIREKTOR
Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
Andrzej Świderch